

ประสิทธิผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับ
การผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมต่อความพร้อมในการดูแลและความพึงพอใจของผู้ดูแล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ประสิทธิผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมต่อความพร้อมในการดูแลและความพึงพอใจของผู้ดูแล

THE EFFECTIVENESS OF CAREGIVERS PREPAREDNESS PROGRAM IN CARING FOR OLDER PATIENTS UNDERGOING KNEE ARTHROPLASTY ON READINESS AND SATISFACTION OF CAREGIVERS

จิตชญา อยู่เย็น 5636890 NSGN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : วิชาพรณ วิโรจน์รัตน์, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING),
นารีรัตน์ จิตรมนตรี, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING), วันเพ็ญ ภิญโญภาสกุล, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมต่อความพร้อมในการดูแลและความพึงพอใจของผู้ดูแลโดยใช้กรอบแนวคิด The Family Care Model ของ Archbold & Stewart กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียมที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรมพิเศษของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนตุลาคม 2558 – เมษายน 2559 เลือกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์เฉพาะเจาะจงตั้งแต่ที่ฝ่ายผู้ป่วยนอกคลินิกศัลยกรรมกระดูกและข้อ กลุ่มควบคุม 26 ราย ได้รับการพยาบาลตามปกติและกลุ่มทดลอง 26 ราย ได้รับการพยาบาลตามปกติร่วมกับโปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความพร้อมในการดูแลและแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย การทดสอบ ไคสแควร์และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุก่อนการทดลองได้รับ โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแล ร่วมกับการพยาบาลปกติ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมในการดูแลก่อนจำหน่ายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล สูงกว่า ก่อนได้รับ โปรแกรมการเตรียมความพร้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = -5.523, p = .000$) และมีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม สูงกว่า ผู้ดูแลในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = -3.225, p = .002$) ผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมในการดูแล สูงกว่า ผู้ดูแลในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ($t = -6.453, p = .000$) แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความพร้อมในการดูแลและความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม ผู้วิจัยเสนอแนะว่า พยาบาลควรเตรียมความพร้อมของผู้ดูแลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลโดยประยุกต์ใช้โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแลตั้งแต่กระบวนการสอนสุขศึกษาก่อนวันรับผู้ป่วยเข้าโรงพยาบาล เพื่อพัฒนาการเตรียมความพร้อมของผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่ได้รับการผ่าตัดเปลี่ยนข้อเข่าเทียม ต่อเนื่องจากโรงพยาบาลสู่บ้านเกิดผลลัพธ์ที่ดีของทั้งผู้ป่วยสูงอายุและครอบครัวต่อไป

คำสำคัญ: โปรแกรมการเตรียมความพร้อมในการดูแล / ผู้ดูแล / ความพร้อมในการดูแล / ความพึงพอใจ

THE EFFECTIVENESS OF CAREGIVERS PREPAREDNESS PROGRAM IN CARING FOR OLDER PATIENTS UNDERGOING KNEE ARTHROPLASTY ON READINESS AND SATISFACTION OF CAREGIVERS

JITCHAYA YOOYEN5636890 NSGN/M

M.N.S.(GERONTOLOGICAL NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: VIRAPAN WIROJRATANA, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING), NARIRAT JITRAMONTREE, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING), WANPEN PINYOPASAKUL, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

The present quasi-experimental research aimed at investigating the effectiveness of caregivers preparedness program in caring for older patients undergoing knee arthroplasty on readiness and satisfaction of caregivers. The Family Care Model of Archbold & Stewart was employed as the conceptual framework of the study. The study sample consisted of 52 caregivers of older adults who underwent knee arthroplasty and were admitted into the special surgical ward of SomdejPhraBorommarajadhevi Hospital in Sriracha district, Chonburi province, between October 2015 and April 2016. The sample were recruited by means of purposive sampling once they were receiving treatment at the outpatient orthopedics clinic, with 26 subjects assigned into the control group and the other 26 assigned into the experimental group. The subjects in the control group received routine nursing care, while the subjects in the experimental group received the caregiver preparedness program developed by the researcher together with the routine nursing care. Data were collected using the demographic characteristics questionnaire, the readiness for care questionnaire, and the satisfaction with the caregiver preparation of caregivers of older patients undergoing knee arthroplasty program questionnaire. Data were analyzed by means of descriptive statistics, Chi-square test, and t-test.

The study findings revealed that the post-test mean score on readiness for care of caregivers in the experimental group who received the caregiver preparedness program together with routine nursing care was higher than the pre-test mean score obtained before receiving the program with statistical significance at the 0.05 level ($t = -5.523, p = 0.000$). Their post-test mean score of readiness to care for older patients undergoing knee arthroplasty was also higher than that of the caregivers in the control group with statistical significance at the 0.05 level ($t = -3.225, p = 0.002$). Finally, the post-test mean score of satisfaction with the caregiver preparedness program of the caregivers in the experimental group was higher than that of the caregivers in the control group with statistical significance at the 0.05 level ($t = -6.453, p = 0.000$). Thus, it could be concluded based on the study findings that the caregiver preparedness program was effective to increase readiness and satisfaction of caregivers of older patients undergoing knee arthroplasty. For this reason, nurses should promote readiness of caregivers of older patients undergoing knee arthroplasty by implementing the caregiver preparedness program starting with dissemination of education before the day of the admission to ensure continuity of care from the hospital to home for desirable outcomes for the patients and their family.

KEY WORDS : CAREGIVER PREPAREDNESS PROGRAM/ CAREGIVERS/ READINESS FOR CARE/ SATISFACTION